

Dosarul nr. 2r-252/23
2-22104284-01-2r-13062023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Chironet)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

20 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Ion Malanciuc
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Inga Țîțchiev, reprezentată de avocata Adela Frunză,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/365 COOP împotriva Ingăi Țîțchiev și lui Eduard Țîțchiev cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Inga Țîțchiev și Eduard Țîțchiev, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a ț ă :

La 19 iulie 2022, APLP nr. 54/365 COOP a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ingăi Țîțchiev și lui Eduard Țîțchiev cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de APLP nr. 54/365 COOP. S-a încasat de la Inga Țîțchiev și Eduard Țîțchiev în beneficiul APLP nr. 54/365 COOP cheltuielile de asistență juridică suportate în mărime de 500 de lei. S-a încasat de la Inga Țîțchiev și Eduard Țîțchiev în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 de lei. În rest, cerințele s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 februarie 2023, Inga Țîțchiev și Eduard Țîțchiev au declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 13 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Inga Țîțchiev și Eduard Țîțchiev, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanții nu solicită repunerea în termen. S-a remis apelanților cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 29 mai 2023, Inga Țițchiev, reprezentată de avocata Adela Frunză, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, a invocat că încheierea instanței de apel este vădit neîntemeiată și prematură, deoarece contrar prevederilor art. 368 din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a emis o încheiere de a nu da curs apelului, pentru a oferi termen de a depune apelul motivat, dovada de achitare a taxei de stat, precum și a de a indica toate cerințele, inclusiv și solicitarea de repunere în termen.

A menționat că, părțile nu au fost citate legal și nu au fost prezente la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

A mai indicat că, a depus apelul nemotivat în termen de 30 de zile de la momentul recepționării dispozitivului hotărârii și nu consideră că ar fi necesar să solicite repunerea în termen.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 21 martie 2023, copia actului judecătoresc a fost expediată în adresa participanților la proces la 27 mai 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 59).

Astfel, recursul depus de Inga Țițchiev, reprezentată de avocata Adela Frunză, la 29 mai 2023, este depus în termen.

La 13 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimătei copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 66).

Până la examinarea recursului, intimata nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul declarat de Inga Țițchiev, reprezentată de avocata Adela Frunză.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de APLP nr. 54/365 COOP împotriva Ingăi Țițchiev și lui Eduard Țițchiev cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, a fost adoptat la 13 ianuarie 2023, cauza fiind examinată în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d.32).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 13 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, la 08 februarie 2023.

Reieșind din prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă

admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâțul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată reține că, cererea de apel împotriva hotărârii din 13 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Inga Țițchiev și Eduard Țițchiev, la data de 24 februarie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 21 martie 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de Inga Țițchiev și Eduard Țițchiev, împotriva hotărârii din 13 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 50-52).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 ianuarie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a

dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 14 ianuarie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 13 februarie 2023 (zi de luni).

Astfel, instanța de apel justificat a reținut că apelul a fost declarat peste termen, or, recurenta are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, alegațiile aduse de către recurentă nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelanta/recurentă a cunoscut despre examinarea cauzei în prima instanță, a depus referință (f.d. 31).

De altfel, legiuitorul acordă posibilitatea apelantei de a înregistra inițial o cerere de apel, iar după data întocmirii hotărârii integrale, în virtutea art. 365 alin. (11) din Codul de procedură civilă, cererea de apel poate fi suplimentată.

Mențiunile recurente precum că nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii și că a recepționat dispozitivul hotărârii la 02 februarie 2023, nu justifică omisiunea de a se conforma prevederilor legale.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 13 ianuarie 2023, apelanta/recurentă nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată reiterează că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Inga Țițchiev și Eduard Țițchiev ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelanților și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Inga Țițchiev și Eduard Țițchiev nu au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În context, Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de

art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Inga Țîțchiev, reprezentată de avocata Adela Frunză, împotriva încheierii din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Inga Țîțchiev, reprezentată de avocata Adela Frunză.

Se menține încheierea din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr. 54/365 COOP împotriva Ingăi Țîțchiev și lui Eduard Țîțchiev cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos